

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v sredo in soboto ob 11. uri predpoldne ter stane z izrednimi prilogi ter s »Kažipotom« ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto	13 K 20 h, ali gld. 6-60
pol leta	6 » 60 » » 3-30
četrt leta	3 » 40 » » 1-70

Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 7. v Gorici v »Goriški Tiskarni« A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 8. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

Oglasi in poslanice se računijo po petit-vrstah čez tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po dogodbi. — Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za omiko, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7. v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

„PRIMOREC“

izhaja neodvisno od »Soče«, vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gld. 1-60.

»Soča« in »Primorec« se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Solski ulici in Jellersitz v Namski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

V varstvo manjšin.

Nemec je res prvi v Avstriji. Povsodi se uveljavljajo znane sloveče besede, da se nobenemu Nemcu ne sme skriviti lasu! Vse, kar hoče, mora doseči.

Dočim se avstrijska vlada čisto nič ne ozira na povsem opravičene zahteve slovanskih narodov, marveč jih prepušča usodi in volji Nemcev, oziroma Lahov, zlasti povsodi tam, kjer je dana jednim in drugim umetna premoč nad Slovani — se pa briga za usodo Nemcev kar najlepše povsodi ter jih ščiti in varuje, kakor seveda to pač pritiče prvemu narodu v ustavni državi!

Slovenci na Štajerskem so v deželnem zboru v manjšini, istotako Hrvatje in Slovenci v istrskem, in celo v naši deželi imajo Lahi v deželnem zboru in odboru večino, sicer le za en glas, ali večina je. V Istri Slovani v deželnem odboru sploh niso zastopani, na Štajerskem imajo enega deželnega odbornika, kako je v Trstu, je tudi znano. Slovenci na Štajerskem so zbog tega izročeni na milost in nemilost Nemcem v vseh deželnih rečeh, v Istri je istotako s Slovenci in Hrvati, in celo v naši deželi ni nič boljše, zlasti še, odkar imamo kopo nesposobnih poslancev in odbornikov. Pri nas bi se dalo sicer še kaj opraviti, če bi ne bil deželni glavar Pajer, ki je ves položaj spremenil v prilog Lahom, ker čuti v sebi vedno le poslanca, ki mora glasovati pri vsaki točki. Zato pa je ta večina taka, da se proti njej da kaj doseči le z železno vstrajnostjo; drugače ni nič. Da bi se v tem pogledu kaj zboljšalo, bi bilo potreba neprestanega trdega boja. Na to pa, da bi vlada pomagala pravici do veljave, da bi bili Slovenci zastopani v deželnem zboru in odboru tako, kakor pritiče deželi s pretežno slovenskim prebivalstvom, niti misliti ni. Saj jej ni mar tudi za to, da bi dala le kako varstvo umetno napravljeni manjšini. Kako je odprla pot Lahom da zastopstva iz trgovske in obrtne zbornice z novim volilnim redom, smo svoj

čas razkrili. — Vlada se ni niti zganila, da bi bila morda kako uplivala na Pajerja, da naj posnema svojega prednika grofa Corotinija, ki se je vzdreval glasovanja ter prepuščal vse reči desetericama na eni in drugi strani. Pot do kompromisov je zaprta po spremenjenem položaju, ker je Pajer vedno poslanec, ki glasuje. Na laški strani je sedaj večina proti manjšini. Tako spremenjeni položaj je vlada molče odobrila, češ, poslance je pač svoboden! Če bi se godilo tako Nemcem, kakor nam, oј potem pa bi bila že na nogah ter bi bila zastavila vse svoje moči, da se tak položaj hitro spremeni nazaj tako, kakor je bilo prej. Ker pa je Pajer pogreznil na imenovani način Slovence globoko pod se, je prav to tudi vladi. Seveda pri tem moramo vpoštevati vedno žalostno dejstvo, da so naši klerikalci popolnoma zadovoljni s to nizko stopinjo, na katero nas je pahnil mogočni vitez Pajer. Tako je, kar se tiče nas, naravnost olajšano vladi, da niti od daleč ne misli na kako varstvo manjšine! Iz Istre in Štajerske res donijo na ušesa vlade prizadevanja, da naj se da manjšinam potrebo varstvo, ali vlada tega noče slišati, ker pač kaj takega nečjo ne Nemci ne Lahi.

Drugače pa je nastopila vlada na Češkem. Namestnik kraljevine Češko je naznanil v zadnji seji češkega deželnega zbora, to je pred par dnevi, da predloži vlada v jesenskem zasedanju češkega deželnega zbora predlogo o delitvi deželnega zbora v narodne kurije; po teh kurijah se ima nemški manjšini zagotoviti zastopstvo v deželnih inštitucijah in v deželnih odborih. To pomenja prvi korak k narodni avtonomiji ter gotovo varstvo za pravice manjšine. Če vlada izvede ta načrt, pokaže oficijelno, da smatra slovanske deželnozborske manjšine za ljudska zastopstva nižje vrste, ki so manj vredna varstva.

To pač mora vzburiti vse trpeče slovanske narode, zlasti pa še v naših deželah, kjer tako občutno trpimo pod kruto laško roko. To more vzbuditi vihar proti vladi, in zlasti mi teptani Slovenci se moramo upreti

vladi z vso silo. Jdnake pravice za vse. Če vlada zagotovi Nemcem na Češkem, kjer se posopa ž njimi od strani Čehov res vitežko, tako varstvo, potem mora istočasno ustvariti tako varstvo tudi za slovanske manjšine. In če tega ne stori, more nastati odpor, kakoršnega še ni doživela vlada. Da bi se baš Slovenci in Hrvati tako pritiskalo ob steno, tega vendar ne moremo prenašati več...

Kar se tiče končno naše dežele, ponavljamo, da sedanja idila v deželni hiši ne bo trajala večno, marveč da pride še do velikih bojov za pravice v njej, kakorhitro prodró med Slovenci na dan močje čistih narodno čuteh sre.

DOPISI.

Sovodnje, dne 11. VI. 05. — Da ne bode mislili, da spimo tukaj v Sovodnjah spanje pravičnega, Vam moram sporočiti, da se snuje tukaj pevsko društvo. Vaje so že priče, in sicer pri gostilničarju g. V. Pavodnja pa je gospod R., na kojega pritiska črno ozadje. Torej pristno klerikalno društvo. Sicer z barvo ne marajo še priti na dan, ali vse dokazuje, na kakšni podlagi sloni to društvo. Naslov bode nekako tak: »Katoliško pevsko društvo Rubije-Sovodnje«.

Ako bi se bilo osnovalo nepristransko društvo, bi gotovo uspevalo, ali g. vikar seveda je proti temu, ker se boji, da bi se poliberalilo. Zato pa g. R. na tiho po višji komandi organizira gori imenovane društvo.

Kakor je videti, ni klerikalcem dose-danji mir v občini po volji, ter hočejo napravljati zgago. Zato bode gotovo sledil slavo-spev v »Gorici« osnovatelj g. R. V pred-pustnem času, ko je bil on edini kriv s svojim sodrugom M., da se je priredila slovensko-italijanska veselica, ni imela »Gorica« za g. R. nobene besede graje. Le gospoda F. si je prav pošteno privoščila, koji se je le na pri-govarjanje gori imenovanih vdal, ter toliko svojih moči in dnarcev žrtvoval za zabavo. V zahvalo zato je moral prenesti hude napade od vseh strani, in to radi R., ker on je bil pravi oče one zabave. Le po njegovi inicija-tivi se je bila priredila.

Razume se ob sebi, da k novo osnova-nemu društvu niso povabili »liberalcev«. Bog ne daj!

Vederemo! — O priliki kaj več.

Opazovalec.

Z Banjšic. — Velikokrat že se je prito-ževalo občinstvo, da ne dobiva pisem, dopis-nice ali razglednic o pravem času; prepogos-toma pa se to zgodi v naših gorah. Prav se-daj se je dogodil zopet tak slučaj pri nas. Neka rodbina je pisala v ponedeljek 5. t. m. ter tudi oddala pismo na pošti v Gorici, na-menjeno za vas Banjšice, pošta Grgar. Ona družina je bila čez binkoštne praznike na Banjšicah ter je povprašala, če so prejeli pismo ali ne. Ali nihče ni vedel nič o pismu, ali se je izgubilo ali je pa morda zanikernost počnega sela kriva, da ne donša pisem ob pravem času. Pač bi bilo jako potrebno, da bi se ukrenilo na kak način, da bi ljudje do-bivali pisma ob pravem času, ne pa šele po 14 dnevih ali pa sploh nikdar ne. Ako se zgodi kaka nesreča ali kaj drugega, ko je naših ljudi mnogo v svetu, mi v gorah o tem ne zvemo nič, ker nimamo nikoli prave pošte.

Sami slovenski naslovi menda vendar niso krivi, da ne dobivamo pisem pravočasno ali sploh ne. Kam romajo pisma?

Banjšičar.

Iz Podbrda. — Hranilnica in posojilnica, ki se je pred kratkim ustanovila, vrlo napre-duje, čeprav ji nekateri krogi nasprotno žele. Vodstvo obstoja iz samih vrlih mož; torej ni treba poslušati onih, ki nimajo dobre besede za njo in ki bi jo že sedaj radi vgonobili.

Bralno in pevsko društvo tudi vrlo na-preduje, in mnogo je mladeničev, ki se mar-ljivo brigajo za društvo ter hodijo mnogo čitat. Društvo ima na razpolago 10 časopisov. Naravnost neumljivo pa je, da nekateri znani niso niti podporni člani, ki bi pa morali biti. Kaj je temu vzrok?

Delo pri železnici že pojema. V predoru že polagajo veliki tir; torej kmalu se pope-ljemo po železnici k Vam, g. urednik, v Go-rico, da se še kaj več pomenimo.

Opazovalec.

Iz Škrlbine. — Starešinstvo je bilo dovo-lilo v seji 21. maja t. l. javni ples tukajšnjim

Grof Monte Cristo.

Napisal Alexandre Dumas.

(Dalje.)

To ni bilo prvič tako. Dantes, ki se je vrnil v svet iz samote, je čutil večkrat živo potrebo po samoti. In katera samota je neizmernejša in bolj poetična kakor samota ladije, ki plove po morju, samotna, sredi nočne teme, sredi neizmerne molka in pod očesom Gospodovim.

To pot so obljubile samoto njegove misli, noč razjasnile njegove iluzije, molk oživele njegove obljube.

Ko se je patron prebudil, je plavala ladija s celinai jadr; niti kosčka platna ni bilo, v katerega bi se ne vpiral veter. Tekom jedne ure so prepluli nad poltretjo miljo.

Na obzorju je vstajal otok Monte-Cristo.

Dantes prepusti ladijo svojemu gospodarju ter leže, da bi zaspal. Toda kljub temu, da je prečul celo noč, ne more zatisniti očesa.

Čez dve uri se vrne na krov. Ladija je imela pluti naimo otoka Elbe.

Bilo je videti, kako se dvigajo v nebesno modrino svitli vrhovi otoka Monte-Cristo.

Proti peti uri popoldne so imeli pred očmi ves otok. Zrak je bil tako čist, da je bilo mogoče razločevati vsak pred-met, kakor se dogaja to le v onih krajih ob solnčnem zatonu.

Edmond je s svojimi očmi požiral to skalovje, ki se je spreminjalo v vseh možnih barvah nastajajočega somraka od žive rožnate pa do modre. Zdajpazdaj se je zadel ob njegov

obraz žareč veter, njegovo čelo se je pobarvalo temnorudeče, čez oči mu je vsplaval škrlatast oblak.

Igralec, katerega usoda je odvisna od lučaja kocke, ne more čutiti tega, kar je čutil Dantes v tem paroksizmu upanja.

Zvečer ob desetih so se izkrcali. »Mlada Amelija« je bila prva, ki je prišla na mesto, določeno za sestanek.

Dantes je kljub svojemu samozatajevanju ni mogel več brzdati: bil je prvi, ki je skočil na breg, in rad bi bil poljubil zemljo kakor Brutus.

Bilo je že popolnoma temno; toda ob enajstih je vžsel iznad morja mesec in obilil trepetajoče valove s srebrno lučjo. Nato so se vedno bolj in čim višje je stopal, s tem večjo močjo so se razlivali njegovi bledi žarki po skalovju tega drugega Pelijona kakor svetel pajčolan.

Otok je bil moštvu »Mlade Amelije« dobro znan: to je bila jedna njihovih navadnih postaj. Dantes je poznal precej dobro njegovo zunanost, ker je plu! mimo njega vselej, kadar je potoval v Levanto, a nikdar še ni stopil nanj.

Zato vpraša Jakopa.

»Kje prebijemo to noč?« pravi.

»Kje drugje kakor na krovu tartane!« odvrne ta.

»Ali bi ne bilo iti boljše v jame?«

»V katere jame?«

»V jame, ki so na otoku.«

»Jaz ne poznam nikakih jam,« pravi Jakopo.

Mrzel pot stopi na Dantesovo čelo.

»Na otoku Monte-Cristo ni nikakih jam?« vpraša.

»Ne.«

Dantes ostane nekaj časa ves potr, nato pa se zmisli, da je mogoče, da so te jame vsled kakega slučajja zdaj za-

mašene ali pa da jih je dal zamašiti iz previdnosti kardinal Spada sam.

V tem slučaju je bila glavna stvar, da najde zamašeni vhod. Po noči bi bilo iskanje zastoj. Zato preloži Dantes to na jutrišnji dan. Poleg tega se pokaže poldrugo miljo od brega znamenje, na katero se odzove »Mlada Amelija« na isti način in to znamenje je pomenilo, da je čas, da se napravijo na delo.

Ladija, ki je prišla pozneje in je spoznala iz znamenja, da je vse v redu, se približa kmalu bela in tiha kakor pošast, se vsidra, in takoj se prične delo.

Dantes se je bal, da je povedal že preveč in vzbudil sumnje s tem, da je šel na suho, s svojimi opetovanimi vprašanji, s svojim natančnim opazovanjem, s svojo neprestano pre-vidnostjo. Toda k sreči je bil razlit na njegovem obličju izraz neizbrisljive otožnosti, in veselje ni moglo izpremeniti njego-vega obraza toliko, da bi postal kdo pozoren.

O tem, kaj namerava Dantes, ni nihče slutil ničesar, in ko vzame zjutraj puško, smodnik in svinec ter reče, da bi rad vstrelil nekaj divjih koz, ki so jih videli skakati s skale na skalo, so pripisovali to deloma njegovi ljubezni do lova, deloma njegovi želji po samoti. Samo Jakopo ga hoče spremljati. Dantes se mu ne mara vstavljati, boje se, če ponudbo odkloni, da vzbudi kako slutnjo. Toda ko pustita za seboj komaj četrt milje in že vstrelita lepo kozo, pošlje Dantes Jacopa ž njo nazaj k tovarišem, naj jo speko, in ko bo gotova, naj mu dajo znamenje, da pride jest. Posušeno sadje in sodec Monte-Pul-clauskega vina sta imela spopolniti obed.

Dantes nadaljuje svojo pot in se obrne zdajpazdaj nazaj. Ko dospe na vrh neke skale, zagleda tisoč korakov pred seboj svoje tovariše, s katerimi je pravkar prišel Jacopo in ki so že z živahnostjo pričeli pripravljati obed, katerega je pomnožil Dantes tako bogato.

mladeničem za dan 12. t. m. s pogojem, da plačajo v občinsko blagajno 60 K, kar so tudi plačali. Ker je pa nekaj klerikalcev v staršinstvu, se je pokazala nagajivost proti plesu. Šli so sporočiti na glavarstvo v Sezani, da je v bližini škrlatica, in da se bojijo, da se ne bi zanesla tudi v Škrbino. Glavarstvo je res hitro prepovedalo ples ter ukazalo, da se moramo strogo držati, čeprav v Škribini ni nobene bolezni.

Domače in razne novice.

† Župan dr. Karol Venuti. — Na binkoštni ponedeljek se je vil okoli poludne po mestnih ulicah proti pokopališču krasen sprevod, kakršnih se vidi malo v našem mestu. Cela Gorica je prisostvovala temu mrtvaškemu sprevodu, po hišah so bile razobešene zastave in črna pregrinjala so visela z oken ter pokrivala balkone; vse prodajalnice so bile zaprte, na mnogih je bil napis „Chiuso per tutto cittadino“, gorele so svetilke po ulicah, ob njih pa so viseli belo-črni trakovi; po ulicah se je trlo ljudstva, vse je hotelo videti krasen pogreb — k večjemu počitku so nesli zemske ostanke župana goriskega mesta, odvetnika dr. Karla Venutija. To se mora priznati Lahom, da znajo častiti svoje ljudi, zlasti ob smrti izlivajo naravnost svoja srca na nje. Vse, kar čuti laško, razni zavodi, društva, zastopniki raznih oblasti, mestne šole, duhovščina itd. itd., vse je bilo zastopano pri tem pogrebu. Prišli so tudi iz Furlanije in Italije častiti pokojnika. Na grobu so govorili podžupan Bombig, dr. Verzeznassi, dr. Rajmondo Luzzatto, dr. Bramo, dr. Venier. Vsi so ga proslavljali kot čistega Laha, kot zvestega bojnika za „italianità“ Gorice, kot dobrega laškega patrijota. Zato je prišel k pogrebu tudi tržaški župan. Radi bi bili navedli tudi posebne zasluge župana Venutija, ali omejevali so se le na čisto njegovo laško dušo. Bili so pač primorani v to, ker zaslug ni bilo. Nočemo reči, da je baš rajni župan sam kriv, da se nahajajo mestne finance v najslabšem stanju, da mesto propada ter ni videti nikjeri nikakega napredka, ali on je bil župan od leta 1894. naprej, terej v dobi, v kateri se je največ zanemarljivo bodočnost Gorice, v kateri pa so divjali sredi mestnih zidov najsurovejši, barbari boji proti Slovincem. Nočemo reči, da zadene krivdo radi tega le njega; morda bi bilo še huje, če bi bil županoval kdo drugi, toda vemo, da se ni storilo pod njegovim županovanjem nič, kar bi kazalo na boljše čase mesta, kakor tudi nič v prilog Slovincem, ki so bili v izvestnih časih v mestu kar „vogelfrei“ — dokler se ni v zadnjih časih meščanstvo samo zavedlo, da hodi po krivih potih, vsled česar so nastale vsaj deloma boljše razmere v mestu. Mesto „prvega meščana“ je pač združeno z veliko odgovornostjo, in če se tuptam tudi zgodi kaj proti njegovi volji, vendar nosi odgovornost on... Nam je žal, da se moramo spominjati ob grobu

župana zgodovine naše v mestu tekom zadnjih 10 let, ker najraje bi se deležili žalovanja laških someščanov, rekoč: pokopali so moža, ki je bil pravičen vsem svojim meščanom. Sicer bodi tu takoj omenjeno, da o njem kot človeku je mogel v slučaju tudi Slovenec reči, da je dober, bili so pač hipni trenutki, ko je prevladala v njem slovenska kri slovenske njegove matere — ali kot politik je plaval z drugimi Lahi naprej. In v politiki ne velja lepi latinski rek: Del mortuis nil nisi bene. — Toda preminil je, in zapuščino prevzamejo drugi — on pa naj počiva mirno v slovenski zemlji v vzhodu slovenskih gor!

Vojaške vaje. — Na včerajšnji dan je bilo poklicanih 145 mož rezerve k 28 dni trajajočim vojaškim vajam, ki se bodo vršile iz Trsta proti laški meji. Zapovedoval bo en domobranski stotnik, dodeljeno bode moštvo 97. pešpolka.

Letošnje vaje se bodo vršile tako: za pešpolk št. 97. bataljonske vaje od 1.—31. julija Trst—Bazovica. Vaje pešpolka 97.: od 1.—24. avgusta, in sicer do 11. avgusta med Sezano, Divačo čez St. Peter na Postojino. Glavne vaje bodo od 19.—24.; vojno streljanje na Bezovljaku pri Cerknici, kjer bo dodana pri streljanju še artilerija.

Brigadne vaje: 87. i 97. pešpolk, artilerija in konjeniki, se bodo vršile od 25.—30. avgusta z Rakeka čez Razdrto, št. Vid v Komen.

Divizijske vaje: 27., 47., 87. in 97. pešpolk, artilerijski št. 8 in 4 eskadroni konjenikov, se bodo vršile od 31. avg. do 5. sept. severno od Komna in v črti Zagraj-Medeja-Krmin-Vrhovlje-Gorica.

Vaje 3. kora: Od 6. do 7. septembra v črti Gorica-Komen-Ajdovščina.

Dne 8. in 9. septembra se bodo vračali vsi polki v svoja garnizijska mesta. — Skupno bo k vsakemu pešpolku poklicanih 800 mož v rezervi.

Slavnost kolesarskega društva „Gorica“, katero priredi povodom svoje desetletnice, obeta biti veličanska, kakor se da soditi po predpripravih. — Za dirko Selo-Tivoli se je prijavilo že precejšnje število članov, in sicer za dirko dvokoles kakor tudi za dirko motociklov. Dirka bo jako zanimiva, zlasti še dirka motociklov. Po dirki bo koncert vojaške godbe, ples ter nastop raznih pevskih društev. Slavnost se bo vršila ali dne 25. t. m. ali pa nedeljo kasneje.

Občinske volitve v Gorici. — V soboto je volil tretji razred. Izvoljeni so: B. Battistig s 184 glasovi, J. Bombig s 187, M. Culot s 183 in L. Travani s 152. Namesto Travanija so volili nekateri hotelirja K. Happacherja; zlasti krčmarji so se potezali zanj. Kakor se vidi iz priloge, je edini Culot Lah „puro sangue“. Udeležba je bila pičla, kakor vsako leto. Volilcev v tretjem razredu je okoli 800; največ glasov je dobil Bombig — 187. — Ob tej priliki omenjamo, da Travani se je

še pred par latil pisal Travani, ali ker zveni tako ime preveč slovensko, je priložil I, sedaj je boljši Lah! Po mestu je bil na lepakih ta I na več krajih prečrtan.

V drugem razredu, ki je volil večeraj, sta bila izvoljena profesor P. Petronio s 149 glasovi in Jos. Venuti s 147 glasovi.

Iz Štanjela. — Uredništvu „Soče“, Gorica. Sklicujoč se na paragraf 19. tisk. zakona zahtevam z ozirom na opombo uredništva pod dopisom „Iz Štanjela“ v št. 44. Vašega lista, da sprejmete v zakonitem roku na istem mestu in z istimi črkami nastopni stvarni popravek: 1. Ni res, da je „popravek sklanfalo lažljivo farško obrambno društvo v Ljubljani“; res je pa, da sem jaz dobesedno tak popravek poslal „Obrambnemu društvu“ v Ljubljano, katero je le le par besed iz mojega izvirnika izpustilo, a ničesar dodalo oz. preuredilo. V Štanjelu dne 6. 6. 1905. Jozef A. Strancar, kurat.

Dostavek uredništva: Pred vsem opozarjamo slavno lažljivo obrambno društvo, da še vedno ne zna delati popravkov. Sicer smo mu to tudi že pred sodnijo dokazali. Priobčujemo pa ga vsejedno, da pokažemo, da Strancar Jozef in obr. društvo še vedno ne poznajo vsebine § 19. tisk. zak. in pa da pokažemo „resnicoljubnost“ teh svetih mož. Res je namreč, da so mu napisali v Ljubljani popravek, saj je bila vendar pisava čisto drugačna nego je Strancarjeva. Strancar Jozef je samo podpisal in bianco kos papirja in nad podpis so napisali v Ljubljani popravek. To je vendar res, pa naj se sklicujejo „resnicoljubni“ možje na § 19., kolikor hočejo. Sam pa priznava, da so mu nekaj izpustili — torej smo na čistem, koliko je vreden ta „popravek“.

„Obrambno društvo“ v Ljubljani nam piše: Pr. uredništvo lista „Soča“ v Gorici. Sklicuje se na prvi odstavek § 19. tiskovnega zakona z dne 17. decembra 1862., državnega zakonika številka 6. za 1863., zahteva podpisano „Obrambno društvo“ v Ljubljani, da sprejmete z ozirom na uredniško pripombo k dopisu „Iz Štanjela“ št. 44. z dne 3. junija 1905. Vašega lista, v postavnem roku z istimi črkami in na istem mestu naslednji stvarni popravek: Ni res, da je popravek gospoda Jozefa A. Strancarja, kurata v Štanjelu, „sklanfalo lažljivo farško obrambno društvo v Ljubljani“, res je marveč, da je popravek dobesedno tak poslal imenovani gospod sam in je podpisano društvo iz izvirnika izpustilo le par besedi. V Ljubljani, dne 8. junija 1905. Predsednik: Dr. Andrej Karlin. Tajnik: Dr. E. Lampe.

Dostavek uredništva: Kar je rečeno k prejšnjemu „popravku“ glede Strancarja, to velja tudi k temu. — Veseli nas pa, da ne zanikata gg. dr. Karlin in Lampe, da je to slavno farško obrambno društvo — lažljivo!

Nagloma je umrla 32 letna P. Brumat iz Fare v Furlaniji, stanujoča pa v Ločniku. V

tukajšnje bolnišnico je bila prišla radi influence. Ko se ji je zdelo, da je zdrava, je rekla, da pojde domov. Prišel je oče po njo. Šla sta v neko gostilno na Stolnem trgu, potem pa v neko drugo na Studencu. V prvi je povzela malo juhe. Šla je v drugi na dvorišče, ko pa se je hotela vrniti v gostilno, jo je zadela kap; ostala je mrtva na licu mesta. Truplo so prenesli v tukajšnje mrtvašnico.

S koptom je udaril konj po glavi 52 letnega Lina Borghi iz Čezklanca (Ceslans pišejo Lahi) v Benečiji, ko je motovilil pijan ob strani svoje žene po ulici na Studencu. Dasi je izvoščik Šuligoj pazil ter kričal na pijanca, je padel ta vendar pod konja, ki ga je precej poškodoval na glavi. Borghiju so dali prvo pomoč v bližini priusmiljenih bratih, potem sta šla z ženo naprej. To se je zgodilo kmalu potem, ko je v bližnji gostilni tako nenadoma preminila Brumatova.

Slabo je bilo prišlo gospej soprogi pekovskega mojstra g. Andr. Fajta, ko je slišala vest o nagli smrti Brumatove ter videla, kako je prišel pod konja pijani Borghi. V prodajalni, ki je na voglu Tekališča in ulice na Studencu, se je onesvestila. Ali pomagali so jej hitro, tako da ni drugih posledic.

Prebrisan Tržičan. — V nedeljo zvečer kmalu po 8. uri se je hotel peljati neki Tržičan s svojo družino, vseh skupaj je bilo 5. na kolodvor, da se odpelje iz Gorice nazaj v Trst. Pokliče izvoščika ter ga vpraša, koliko zahteva za vožnjo na kolodvor. Ko mu je povedal, da stane 1 krono, je zaropotal Tržičan, rekoč, da mu da 40 krajcarjev, če ne pa se ne pelje z njim. Izvoščik je rekel, da ostane pri tarifi. V tem hipu pa pridrdra mimo tramvaj, in Tržičan se ves vesel usede s svojo družino v tramvaj, rekoč izvoščiku, da ga je hotel nabrisati ali sedaj se mu je izmuznil. Smejal pa se je ta prebrisan Tržičan le malo časa, ker je moral plačati v tramvaju za 5 oseb prav 1 krono; za vsako osebo 20 vin. In še slabše se je peljal kakor pa v kočiji!

Zaprli so dve „gospodični“, ki sta prišli iz Trsta ter se nastanili najprvo v hotelu Union potem v Centralu. Ena se piše Vesnovar, je stara 25 let, druga pa Jos. Piščane, je stara 22 let. Ena je bila v „café chantant“, druga natakarna. Aretirali so ju radi tega, ker je zmanjkala takrat, ko sta se preselili, neki uslužbenki pri Union ura v vrednosti 60 K. Sumi se, da sta „vzeli“ uro s seboj ti dve „gospodični“, ki pa sta bili sicer jako elegantni.

Bratno in pevsko društvo „Kras“ v Opatjem-selu naznanja, da se bode vršila veselica s plesom dne 29. t. m. in ne 2. julija, kakor bilo že objavljeno. Toliko na znanje bratskim društvom in slavnemu občinstvu.

Vrečo s filoli je odnesel nekdo trgovcu A. Torkarju iz Podgore, ko se je ustavil v Brumatijevi gostilni na Tekališču Fr. Josipa ter pustil vrečo zunaj.

(Dalje v prilogi.)

Dantes jih opazuje z ljubeznivim, žalostnim pogledom moža stoječega višje od onih.

„V dveh urah,“ si misli, „odpotujejo ti ljudje, bogatejši za petdeset piastrov, in da dobijo nove, bodo vnovič stavili v nevarnost svoje življenje. In potem se vrnejo s šeststo livrami ter jih zapravijo v kakem večjem mestu s ponosom sultanovim in z nadutostjo nabobovo. Danes preziram v svojem upanju njihovo premoženje, ki se mi zdi malenkostno; v razočaranju bom morda zavidal jutri ljudem za to, kar se mi zdi danes malenkostno... O ne!“ vsklikne Edmond, „to se ne zgodi. Modri, nezmotljivi Faria naj bi se bil motil samo glede te stvari? Sicer pa raje umrem kakor da bi moral živeti še naprej to pomilovanja vredno življenje podložnikovo.“

Tako torej Dantesu, ki je hrepenel pred tremi meseci samo po svobodi, ta ni že več zadostovala, in hrepenel je po bogastvu. Toda to ni bila njegova krivda, kajti Bog je vstvaril človeka tako, da mu je dal zelo majhne moči, a zraven hrepenenje brez mej.

Med tem je korakal Dantes po ozkem in nerodnem potu, ki se je vil med dvema skalama in ga je izkopal reka, a se ga, kakor bi bilo videti, še ni dotaknila človeška noga, ter se bližal kraju, kjer so morale biti po njegovem mnenju jame. Sledil je morskemu bregu in preiskoval vsak najmanjši predmet z največjo pazljivostjo. Naenkrat se mu zazdi, da vidi na nekaterih skalah zareze, ki jih je napravila človeška roka.

Zdelo se je, da je čas, ki oane vse fizične stvari s plašcem mahu in vse moralne s plaščem pozabljenosti, prizanašal tem znamenjem, ki so bila napravljena v nekakem redu in ne brez namena. Zdejpa zdaj so ta vendar izginjala pod mirtinimi grmi, ki so cveteli in tvorili bujne šopke cvetja, ali pa pod parasitskimi rastlinami. Edmond je moral torej pripogibati veje in trgati šope mahu, da je našel znamenja, ki so mu služila kakor nit za vodnika v tem drugem labirintu. Sicer so pa ta znamenja oživila Dantesovo upanje. Gotovo jih je izkopal ali dal izkopati kardinal, da bi bila v slučaju katastrofe, katero je

lahko slutil, a ne videl natanko že naprej, njegovemu stričniku za vodnika.

Ta samotni kraj je moral ugajati človeku, ki je hotel zakopati in skriti zaklad. Toda ali ta nezanesljiva znamenja niso opozorila očij drugih kakor onih, katerim so bila namenjena, in ali je otok zvesto čuval svojo veliko skrivnost?

Kakih šestdeset korakov pred zalivom se zazdi Dantesu, da so znamenja prenehala. Toda pred kako jamo kljub temu ni stal. Velika okrogla skala, ki je ležala na trdni podlagi, je bila videti kot jedini možni cilj, h kateremu so vodila, Dantes se torej okrene in vrne po potu, po katerem je prišel.

Med tem so njegovi tovariši pekli kozo, prinesli vode iz studenca, kruh in sadje z ladije in baš v hipu, ko vzamejo pečenko z raznja, opazijo Edmonda, ki je skakal s skale na skalo predržno in lahko kakor divja koza. Dajo mu dogovorjeno znamenje s strelom iz puške. Lovci takoj izpremeni svojo smer in steče proti njim. Toda ko vsi občudujejo njegovo hitrost, s katero se jim bliža, in imenujejo njegovo ročnost predrznost, Edmondova noga kakor da hoče potrditi njihove besede. Vidi jo ga, kako se opoteče vrh skale, slišijo ga, kako zakriči, in nato izgine njihovim očem.

Vsi planejo kvisku in pohite proti mestu nesreče, kajti kljub temu, da je bil več kakor oni, so ga ljubili vsi. Jacopo pride prvi na mesto.

Edmond je ležal na tleh, krvaveč in skoro brez zavesti. Zdrknil je po bregu, visokem dvanajst do petnajst čevljev. Vlijejo mu v usta nekaj kapljic ruma, in to sredstvo, ki se je izkazalo pri njem že prej enkrat tako izvrstno, tudi zdaj ne zgreši svojega cilja.

Edmond odpre oči in toži, da čuti silno bolečino na kolenu, veliko težo v glavi in neznosno zbadanje v bokih. Hočejo ga prenesti na breg. Toda ko se ga dotaknejo, izjavi kljub temu, da je vodil podjetje Jacopo, da nima toliko moči, da bi mogel prenesti ta napor.

Samo ob sebi se razume, da na jed ni bilo misliti. Vendar zahteva Dantes, naj se vrnejo njegovi tovariši, ki nimajo za post istega vzroka kakor on, na svoje mesto. Kar se tiče njega, potrebuje samo miru, in ko se vrnejo, bo že boljši. Pomorščaki so bili lačni, vonj pečenke je prihajal do njih, in med pomorščaki pokloni niso običaj. Zato odidejo.

Uro pozneje se vrnejo. Dantes se je splazil med tem z velikim trudom do skale, prerastene z mahom, na katero se je naslonil s hrbtom.

Toda njegove bolečine so postajale vedno večje. Stari patron, ki je moral odpluti še to jutro, da speča svoje blago na meji med Francosko in Piemontom med Nico in Freiusom, prigovarja Dantesu, naj poskusi vstati. Dantes napne vse svoje moči in poskusi z nadčloveškim naporom ubogati, toda po vsakem poskusu omahne stokaje in poblede še bolj.

„Polomil si je rebra,“ pravi patron tiho; „toda dober tovariš je, in ne smemo ga zapustiti. Poskusimo torej, da ga spravimo na tartano.“

Toda Dantes izjavi, da raje umre na mestu, kjer leži, kakor dovoli, da se ga dotaknejo še enkrat.

„Torej,“ pravi patron, „naj pride, kar hoče; toda nihče ne bode mogel reči, da smo pustili brez pomoči tako vrlega tovariša, kakor ste vi. Šele zvečer hočemo odpluti!“

Temu predlogu se tovariši začudijo, dasi mu nihče ne ugovarja. Baš nasprotno mu ponudijo vso svojo uslužnost. Toda patron je bil tako strog in hladen mož, da je bilo danes prvič, da je opustil svoje podjetje ali vsaj preložil njega izvršitev.

Tudi noče Dantes dovoliti, da napravijo zaradi njega tako nenavadno izjemo od pravil in discipline, ki so vladali na krovu.

„Ne,“ pravi patronu, „bil sem nepreviden in zaslužim, da nosim posledice sam. Pustite mi nekoliko biskvita, puško, smodnik in kroglice, da bom mogel streljati ali se v sili braniti, in sekuro, da si napravim, če predolgo izostanete in ne pridete, kmalu po me, neke vrste bivališče.“

Narodno slavlje. — Ljudska veselica na Vrhovlju. — Še par dni in Vrhovlje postane središče preporoda v gorenjih Brdih. Vesele in ugodne vesti se širijo po deželi. Vse se pripravlja z mrzlično nestrpnostjo. Prostor veselici je že planiran. Svirala bode kojsčanska godba, pristno slovenska godba, katera je zadovoljila z nekaterimi točkami celo precej razvajena ušesa komisije, ki se je hotela prepričati o zmožnosti. Lahko se trdi, da bodo celo srokovnjaki zadovoljni z godbo in da bo tudi njihova kritika ugodna.

Umetni ognji so menda že na mestu, in kakor se sliši, bo pirotehnika obhajala na Vrhovlju pravcate triumphe. Za razgled bodo v posebni opazovalnici na razpolago daljnogledi. Za danes dovolj! Več prihodnji!

Društva iz okolice, ki se nameravajo vdeležiti narodne slavnosti na Vrhovlju, opozarjamo, naj ne pozabijo naznaniti svoje vdeležbe oziroma pevske ali glasbene točke, s katero sodelujejo, c. kr. glavarstvu v Gorici.

Narodna za vozove k narodni slavnosti v Vrhovlju je mogla še do 15. t. Oglasiti se je pri br. tajniku Zadetu v ljuški posojilnici. Cena do Plavi in nazaj za osebo kron 1-60.

Bolniško blagajno v Mirnu brani v večerajšnji „Gorici“ neki gorški „opazovalec“. Moč je sicer neroden branitelj, ali vseeno mu povemo, da nima nikdo nič proti oni blagajni, le vse lepo v redu naj bo. Dopisnik v „Soči“ je imel le dober namen uplivati, da ostane blagajna le blagajna, ki služi svoji svrhi, in nič drugega. Če opozarja na kako reč, ki bi škodila blagajni, je to pač le dobro delo. — Če bo vse v redu, se ne bo nikdo spodbiral ob blagajno, če ne pa se pove vselej resnico v obrambo dobre stvari. Kar se je doslej pisalo, je pač vse res. Toliko v ravnanje, da ne bo toliko nepotrebnega zvižanja in laganja!

„Corriere“ se je spravil v eni svojih zadnjih števil na dva gg. farmacevta pri Gironcoliju v Gosposki ulici, ker sta Hrvata. Oba sta sicer dobra in vestna farmacevta, ki znata tudi potrebno jezike, ali milosti nista našla pri „Corrieru“, ker pač nista Laha. „Corriere“ bi rad videl tam dva Laha, ki ne znata slovenski. To bi mu bilo všeč; zategadel pa se drzne celo lagati, da ne znata dva farmacevta laški! — Sicer smo prepričani, da se zmeni g. Gironcoli za prismodarije v „Corrieru“ toliko, kolikor za laški sneg, ker „Corriere“ bi rad videl pri njem Laha, ki bi mu delal sitnosti, kakoršne je že imel z laškimi farmacevti. — Končno pa bi „Corriere“ najbrže rad videl, da bi kak laški farmacevt dajal strupa Slovencu, namesto zdravil!

Spat je prišel v hlev Fr. Makuca v ulici Leoni neki 45 letni Jos. Gorjup iz postojnskega okraja. Gospodar je slišal, ko se je vlegel, neki ropot v hlevu, šel na dvorišče ter poklical pomoč. Ko so prihiteli 3, so spravili iz hleva omenjenega Gorjupa ter ga peljali na policijo. Med potjo sta jim ga hotela dva iztrgati iz rok. Gorjup je rekel, da je prišel le

spat v hlev, ker ni imel drugodi prenočišča. Ali ker je bil že večkrat kaznovan ter izgnan iz Trsta, so ga obdržali v zaporu, ker sumijo, da je hotel krasti.

Kako plačujejo dolgove laški delavci. — Dva laška delavca iz kraljestva sta delala pri železnici v Plaveh. Te dni sta mislila, da imata že dosti denarja, da lahko gresta. Pobrala sta svoje reči, „pozabila“ pa plačati eden 109 K, drugi 85 K. Prizadeta gospodarja sta prišla hitro v Gorico, kjer so res redarji prijeli oba delavca, ju prisilili plačati, potem pa ju izročili sodniji.

S črešnje je padel 46 letni Fr. Kerševan iz Rihemberga ter si zlomil hrbtenico. Prenesli so ga v Gorico k usmiljenim bratom.

Do pretepa je prišlo pri plesu v Sv. Lovrencu pri Moši ponoči, ko sta dva mladeniča iztrgala drevesce pred plesiščem ter šla z njim med plesalce. Slišal se je strel in ranjena sta bila Fr. Frankovič na čelu, Turuš E. pa v hrbet. Prvi je ranjen lahko, drugi težko. Strelec jo je bržčas popihal čez mejo.

Štrajk. — Včeraj so pričeli štrajkati mizarji, kovači in vozarji. Kakih 150 jih je šlo po mestu v kolonah. Vsi so predložili pred časom svojim gospodarjem svoje zahteve glede zvišanja plačila, ker pa ni bilo do Binkošti nikakega odgovora, so stopili v štrajk.

Napadena. — V nedeljo ob 7^h zvečer sta govorila dva železniška delavca Fr. Koebek in Fr. Sagadin, oba Štajerca, z neko dekle pred Muravčevovo gostilno v Korenski ulici. Mimo sta prišla Goričana 21 letni Rud. Medvešek in 26 letni Fr. Prešern. Medvešek je potegnil pero s klobuka Koebeku ter zbežal. Ta je tekel za njim; ko ga je imel ujeti, je vrgel M. vanj kamen, s katerim mu je izbil par zob. Ko je Koebek dohitel Medveška, je nastal pretep. Oba Goričana sta bila ranjena, Medvešek na desni roki, Prešern na glavi. Šla sta se zdraviti v bolnišnico. Ko sta bila na policiji zaslišana, sta bila Koebek in Sagadin puščena na svobodo.

Vojna med Rusi in Japonci.

Francija — zakrivila katastrofo v Korejskem prelivu.

„Novoje Vremja“ piše med drugim: „Admiral Roždestvenski bi nikdar ne bil plul skozi Korejsko morskno ožino, ako bi ne bil k temu prisiljen vsled nedostajanja premoga. Opozorjamo na poročilo poveljnika križarske „Izumrud“, ki je priplula do zaliva sv. Vladimirja a vsled nedostajanja premoga morala sežgati vse svoje lesene dele! Sedaj ni treba ničesar več skrivati in treba je odkrito povedati, da se je Francija ustrašila kričanja Angležev in Japoncev, da krši nevtralnost, in ni dovolila od Madagaskarja naprej, da bi se rusko brodovje približalo obrežju in se preskrbelo s premogom. Naši ubogi pomorščaki so morali vsled tega jadrati po širokem morju, kakor nov večni Žid. Okoli Japonske skozi preliv Laperonse

v Vladivostok niso mogli, ker, odgnani po Francozih od indokitajskega obrežja, niso imeli dovolj premoga, da bi se lahko odpravili na tako daljno pot. Roždestvenskemu torej ni preostajalo drugega, kakor da je skušal prodreti skozi Korejski zaliv. To se mu pa ni moglo posrečiti, ker je japonsko brodovje v Korejski morskni ožini vsekdar bilo in bo gospodar položaja.

Junak Kondratenko.

„Morning Post“ javlja iz Čifu: Ruski general Balastšef, zastopnik ruskega „Rdečega križa“, je dospel s svojim štabom, obstoječim iz 24 častnikov, iz Port Arturja semkaj. Na krovu te ladje se nahaja tudi mrtvo truplo portarturskega junaka generala Kondratenka, ki se prepelje v Odeso.

Kaki bi bili japonski mirovni pogoji?

Japonska je doslej skrbno skrivala svoje mirovne pogoje, a nekako približno se da vendar določiti, kakšni bi utegnuli biti. Japonsko je doslej stala vojna okrog 2000 do 2500 milijonov frankov. To vsoto mora Japonska zahtevati kot vojno odškodnino, ako noče, da ne bi njene finance zelo trpele. Nadalje bo Japonska brez dvoma vstrajala v zahtevi, naj se ji prizna nadoblast nad Korejo, kar bi Rusija lahko, brez posebne škode dovolila. Japonska bo zahtevala od Rusije, naj respektira integriteto Kitajske, kar bi bilo za Rusijo težje, ker se bo hotela za izgubo Mandžurije odškodovati z Mongolijo, odkoder bo prodirala lahko tudi v Tibet. Mandžurija naj se odda nazaj Kitajski, in mandžurska železnica se postavi pod mednarodno nadzorstvo. Za ti dve točki bi se Rusija morda odločila. Nikakor pa ne bi mogla dovoliti, da se Vladivostok razoroži in Japonski prepusti Sahalin. Japonska sama najbrže ne bo vstrajala pri vseh teh zahtevah, saj je tudi v njenem interesu, da se čim preje sklene mir.

Ruski veliki knez za mir.

Ruski veliki knez Mihajlo Aleksandrovič je pri poroki na nemškem dvoru dejal nekemu francoskemu žurnalistu: Jaz sem za mir in bom v Petrogradu deloval v tem smislu.

Presenečeni Rusi.

Častniki ruskih ladij v Manili pravijo, da je Togo rusko brodovje v Korejski cesti popolnoma presenetil. Rusko brodovje je mirno plulo in ni bilo pripravljeno na bitko. Moštvo ni bilo pri topovih, ko je Togo brodovje nenadoma napadel. Vsled tega so Rusi napravili take naopake, da jih niso mogli več popraviti.

Car Roždestvenskemu.

Car Nikolaj je brzojavil admiralu Roždestvenskemu: „Srčno se zahvaljujem Vam in vsem častnikom mojega brodovja, ki so v boju častno vršili svojo dolžnost, za njih požrtvovalnost za Rusijo in v moji službi. Volja Najvišjega ni hotela, da bi Vaše junaštvo doseglo uspeh. Toda na Vaše junaštvo bo narod vedno ponosen. Želim Vam, da kmalu ozdravite.“

Skrivnost japonskih uspehov.

Japonski pomorski častnik, ki je služil

pod Togom in je sedaj v Londonu, se je izrazil o skrivnosti uspehov japonske mornarice: „Naše zmago v Korejski ožini je pripisovati večidel ljudem, ki jih imamo. Japonska je država na otokih kakor Angleška, toda ima več mož, varenih morja, ko Angleška sama. Mi nimamo toliko parnikov, in naši parniki niso tako veliki, zato pa je naše prebivalstvo bolj vajeno jadernic, na katerih se vsakdo nauči samostojno delovati. Takega moža lahko vzamemo iz njegove obmorske vasi in v šestih tednih je dober mornar. Res se imamo mnogo zahvaliti vzgledu angleške mornarice; naše vaje, naša taktika, naša strategija je angleška, toda naše izurjenje je popolnejše. Mi n. pr. izurimo moža na suhem za kurjača, s tem da mu damo v roko lopato, s katero meče kamenje, predno pride na krov. Naši kurjači so vsled tega precej boljši. Toda vsi naši ljudje so dobri. Oni ljubijo svoje delo, in nikdar se ne pritožujejo, naj si bo delo še tako težko. Prestali so pred Port Arturjem mráz in razne druge težave, toda pili niso nikdar. Tuji mornarji, ki pridejo v Nagasaki, prežive svoj prosti čas v gostilnicah, potem se opijajo in pretepajo, naši ljudje se ne opijajo nikdar. Vsak mož je, kakor admiral ponosen na dejo, ki ga opravi, ako tudi nalaga le premog. Disciplina je dobra, toda nam ni treba apelirati na disciplino, razum ako jih učimo posla. To so vzroki, katerim se imamo zahvaliti za veliki uspeh v Čušimski ožini.

Glasovi o miru.

„Standard“ v Londonu je priobčil razgovor z japonskim opposlancem Hajatsi, ki je izjavil, da ne more noben japonski diplomat pripročiti japonskih mirovnih pogojev. O istih moreta direktno razpravljati Rusija in Japonska. Uloga posredovalca ne more iti dalje, nego da izroči željo Rusije, ako hoče ista stopiti v direktna pogajanja.

„Reuterjev biro“ poroča iz Washingtona: Rusija in Japonska sta vsprejeli predlog, zadržan v notih predsednika Roosevelta. Sestanek zastopnikov obeh vojujočih se strank je sedaj zagotovljen.

Predsednik Roosevelt je dne 8. t. m. odposlal japonski in ruski vladi noto, v kateri je obe prosil, naj v svojem in v interesu vsega civiliziranega sveta, stopita v direktna mirovna pogajanja. Roosevelt jima je ponudil svoje posredovanje ob sklepanju preliminarij glede kraja in časa, kadar bosti smatrali to potrebnim. Predsednik meni, da je prišel čas, da se v interesu vsega človeštva potrudijo, naj bi se ta grozni in obžalovanja vredni boj zvršil.

Nota predsednika Roosevelta na rusko in japonsko vlado je bila odposlana v četrtek popoldne, potem ko je prišlo iz Tokija in Petrograda zagotovilo, da predlog ugaja. Nota je bila na ukaz Rooseveltov brzojavnim potom odposlana v Petrograd in v Tokio, kjer jo je izročil dotičnim vladama ameriški poslanik oziroma odposlanec. V diplomatičnih krogih smatrajo, da je to prvi odločilni korak do miru.

„Toda tukaj umrješ lakote,“ pravi patron.

„To mi je ljubše,“ pravi Dantes, „kakor trpeti neznosne bolečine, če se le zganem.“

Patron se obrne proti obali in se ozre na ladjo, ki se je zibala v malem naravnem pristanišču, pripravljena, da odpluje.

„Kaj naj storimo, Maltezec?“ pravi. „Zapustiti te ne moremo, in čakati je tudi nemogoče.“

„Odplujite,“ vsklikne Dantes, „odplujite!“

„Izostati moramo vsaj osem dni in potem napraviti še ovinek, da pridemo po te,“ pravi patron.

„Čujte,“ pravi Dantes: „če srečate v dveh ali treh dneh ribiško ladjo, ki prihaja v to okolico, jo opozorite na me. Plačam ji petindvajset piastrov, da me prepelje v Livorno. Če je ne srečate, pridite sami po me.“

Patron zmaje z glavo.

„Čujte, patron Baldi,“ pravi Jacopo, „jaz vem sredstvo, ki pomaga. Odplujite, in jaz ostanem z ranjencem, da mu bodem stregel.“

„In ti bi žrtvoval svoj del dobička, da ostaneš pri meni?“ pravi Dantes.

„Da,“ pravi Jacopo, „in iz srca rad.“

„Ti si vrl mladenič, Jacopo,“ pravi Dantes, „in Bog ti poplača tvojo dobro voljo. Toda hvala ti za ponudbo, jaz ne potrebujem nikogar. Jeden ali dva dneva miru, in zopet bodem zdrav. Razum tega tudi upam, da najdem med temi skalami zelišča, ki ozdravijo poškodbe, kakor je moja.“

In nenavaden smehlaj zaigra na Dantesovih ustnicah. Gorko stisne Jacopovo roko, toda glede sklepa, da hoče biti sam, ostane neomahljiv.

Tihotapei zapustijo Dantesa, kakor je zahteval, in odidejo, obračaje se pri tem nauč z izrazom živega sočutja, na kar odgovarja on samo z roko, kakor da ne more pregibati tudi ostalega telesa.

Ko izginejo, pa pravi s smehom na ustnicah:

„Čudno je, da je najti med takimi ljudmi prijateljstvo in resnično požrtvovalnost.“

Nato spleza previdno na skalo, ki mu je jemala pogled na morje, in vidi od tod tartano, ki je bila gotova za pot, se izsldrala, se zibala najprej na valovih lahko kakor galeb, ki hoče poleteti, in odplula.

Čez jedno uro je izginila popolnoma. Vsaj ranjenec s svoje skale je ni mogel več videti.

Nato ustane Dantes izpod mirtnih grmov, rastočih na divji skali, lahko in prožno kakor divja koza, vzame v jedno roko puško, v drugo sekiro in odbiti proti skali, kjer so prenehala znamenja, ki so ga vodila.

In spomnivši se brjke o arabskem ribiču, ki mu jo je pravil Faria, zakliče:

„Odpi se, sezam!“

III.

Dantes najde zaklad.

Solnce je prehodilo tretjino svojega pota, in majski žarki so padali na skale skoro pravokotno in tako oživljajoče, da se je zdelo, da čutijo celo skale blagodejno toploto. Na tisoče cvrčkov je cvrčalo v grmovju monotono in neprestano. Listi mirtnih in oljkovih dreves so se pregibali v vetru in provzročali skoro kovinski šum. Vsak korak, ki ga je napravil Dantes na razgreti granit, je pregnal martinčke, lesketajoče se kot smaragd. V daljavi je videl skakati po skalah divje koze, zaradi katerih so zdajpazdaj posečali otok lovci. Vse na otoku je živele, dihalo in se radovalo življenja, a Dantes je vendar čutil, da ga spremljata samo božje oko in božja roka.

Čutil je neko ginjenje, pomešano s strahom. Bila je to sveta groza, ki jo čutimo ob jasnem dnevu celo v puščavi, zavedaje se, da gleda na nas neko višje oko.

Ta čut je bil tako močan, da položi Dantes v hipu, ko hoče pričiti z delom, sekiro na strau, vzame puško, spleza na najvišjo skalo celega otoka in se ozre po brezkončnosti, ki ga je obdajala.

Tukaj zagleda brigantino, ki je odplula s prvim jutranjim svitom, in tartano, ki je pravkar odjadrala na pot. Prva je imela baš izginiti v morskni ožini Bonifacio, druga je plula ob korziški obali, okoli katere je hotela pluti.

Ta pogled Edmonda pomiri.

Zato obrne svoj pogled na predmete, ki so ga obdajali neposredno. Pri tem vidi, da stoji na najvišji točki otoka; pod njim nikjer človeka, okoli njega nikjer ladje: vseokrog le azurno morje, ki je bičalo obrežje otoka in ga obrobilo s srebrnimi penami.

Nato odide s skale hitro, toda previdno. V trenutku, kakor je bil sedanj, se je bal slučaj, kakoršnega je hlinil prej tako izvrstno in tako srečno.

Ko so prenehale zarezje, se je Dantes, kakor smo že omenili, obrnil in videl, da vodijo k neke vrste zalivu, ki je bil majhen, in skrit, sličen kopalšču nimf iz bajnih dob. Ta mali zaliv je bil baš dovolj širok in globok, da je mogla pripluti vanj in ostati skrita majhna ladija vrste, imenovane speonara. Sledeč samo niti slutenj, ki je vodila abbeja Fario v labirintu možnosti tako izvrstno, je mislil najprej, da je kardinal Spada pred vsem želel, da ga nihče ne vidi, se vsidral v tem zalivu in tako skril ladjo, na kateri je priplul semkaj, sledil smeri, ki je bila zaznamovana z zarezami, in skril, prišedši na konec, svoj zaklad.

V tej slutnji se vrne Dantes k okrogli skali.

Samo jedna okoliščina je vznemirjala Dantesa in se ni hotela združiti z njegovimi pojmi, ki jih je imel o premikajočih močeh: Kako je bilo mogoče dvigniti brez posebnih močij to skalo, ki je tehtala morda pet do deset centov in je trdno ležala na svoji podlagi?

V diplomatskih krogih v Washingtonu zatrjujejo, da je nemški poslanik baron Speck pl. Sternburg podpiral predsednika Roosevelta na pogajanjih, ki so se vršila, preden je bila Rusiji odposlana nota. Zagotovil je predsednika, da tudi nemški cesar najodločneje podpira njegovo stremeljenje. Govori se nadalje, da je cesar Viljem v tem spopolnil prizadevanja predsednika Roosevelta, da je stopil radi sklepa miru v zvezo z ruskim carjem.

Pooblaščenec za mirovna pogajanja.

Iz Washingtona brzojavljajo 12. t. m., da je ta dan prejel Roosevelt od Rusije odgovor, v katerem izjavlja, da je pripravljena imenovati pooblaščenca, ki bi se sešli z japonskimi pooblaščeneci v svrhu razpravljanja mirovnega vprašanja.

Na kaj bi Rusija pristala?

Dopisnik lista „Echo de Paris“ navaja nastopne koncesije, ki bi jih povodom eventualnega sklepa miru baje Rusija zamogla privoliti, bi bilo, da zapusti Mandžurijo, Liaotung s Port Arturjem in Daljnem ter da pripozna japonski protektorat nad Korejo. Odločno bi pa Rusija odklonila najmanjši odstop svojega zemljišča, in pod nobenim pogojem ne bi porušila utrdbe v Vladivostoku. Odklonila bi tudi poniževalno zahtevo, da bi ne smela držati vojnega brodovja v vodah vzhodne Azije; istotako bi odklonila zahtevo, da bi morala plačati vojno odškodnino. Dopisnik lista „Echo de Paris“ meni, da je dvomljivo, da li bo Japonska hotela na tej podlagi začeti mirovna pogajanja.

Zastopnika Rusije in Japonske v Washingtonu vodita pogajanja, kje in kedaj se imajo sestati pooblaščenca Japonske in Rusije v svrhu razgovora o miru. Japonci so preganili Ruse v Mandžuriji iz 4 pozicij. Baje je Linevič celo cokoljen.

Razgled po svetu.

Na Raki je umrl nadvojvoda Josip, ki je bolehal že dolgo časa.

Grški min. predsednik — zaboden. — T. Delyanis, grškega ministerskega predsednika je včeraj zabodel v Atenah v trebuh smrtno nevarno neki Gerakoris, po poklicu igralec. Delyanis umira.

Cestni roparji v Trstu. — 4 mladi fantiči so napadli v ulici Riborgo v starem mestu Iv. Kumarja, mu vzeli 26 K ter ga natepli, nekemu P. Comini pa je eden teh iztrgal zlato verižico in mu ter je hitro izročil enemu ostalih treh. Pišejo se H. Calafatti, A. Disthorm, A. Velišek, ime četrtega se še ni izvedelo.

Slovenske polje v Trstu na poti irredentovcem. — Mala družba slov. fantov je pela po poti ponoči mimo kavarne „al Municipio“ polglasno neko slov. pesem. Irredentovci so skočili pokonci ter zahtevali, naj molče. To se seveda ni zgodilo.

Naenkrat se mu porodi nova misel. Mesto da je kardinal skalo dvignil, jo je prevrnil morda z višine v nižino.

In takoj plane kviškv ter poskuša določiti prostor, na katerem je ležala prej.

Res najde drčlo, ki je bila napravljena umetno, in zdelo se je, da je skala zdrselo po nji in obležala pri drugi, manjši skali, ki ji je bila podstavljena. Kosci razbitega kamenja so bili zbrani, da izgine vsaka sled, da so imele tukaj opraviti človeške roke, in zloženi poleg skale. To kamenje je bilo pokrito z rodovitno zemljo, na kateri sta rastle trava in mah, in nova skala je bila na zunaj popolnoma jednaka svoji sosedu.

Dantes hitro odstrani zemljo in spozna celo umetno delo. Nato prične razšiti s sekuro zid, ki ga je sezidal čas iz kosov razbitega kamenja.

Tekom desetih minut izkoplje jamo, v katero lahko utakne svojo roko.

Nato poseka, kar najhitreje more, najmočnejše, oljkovo drevo, katere najde, je oklesti, vtakne v jamo in vporabi za vzvod, s katerim poskusi prevrtniti skalo. Toda ta je bila pretežka in vsled dolgega časa pretrdno združena s svojo podlago, da bi jo mogla premakniti z mesta človeška moč, in če bi bila tudi Herkulova.

Toda s čim?

Ozre se okoli sebe, zastoj išče primernega sredstva. Naenkrat obstane njegov pogled na rogu, napolnjenim s smodnikom, katerega mu je pustil tukaj njegov prijatelj Jacopo.

Nasmehne se, peklenska iznajdba je imela dovršiti njegovo delo.

Med manjšo skalo, ob kateri se je nekoč ustavila vetja, in med večjo izkoplje s sekuro izdolbino, jo napolni s smodnikom, raztrga svoj robec in napravi iz njega stenj, ki ga položi v izdolbino.

Nato prižge stenj in se hitro oddalji.

Smodnik se kmalu užge. Gornja skala se med silnim pokom za hip močno zamaje, manjša se razdrobi. Skozi malo

dilo, zato so pograbil irredentovci stolice ter jih začeli metati na Slovence; letelo so kajpada nazaj, razbilo se je par kozarcev, na kar sta prišla 2 policaja, ki sta aretirala dva, in peljala v policijski urad ulice Tigor, kjer sta bila zasilšana, potem izpuščena. Laška surovost!

Petrov novič. — Iz Rima poročajo: V izredni konferenci komisije Petrovega noviča so konstatovali, da je dohodkov svetega stola vedno manj; zraven so povdarjali, da je treba začeti varčiti!!

Vihar na morju. — Na binkoštni ponedeljek zvečer je nastal na morju hud vihar. Parnik „Miramare“ je našel med Gradežem in Selslanom čoln poln vode, v čolnu so bila vesla, nekaj ribiškega orodja pa nobenega človeka. Parnik je spravil čoln v tržaško pristanišče. Kaj se je zgodilo z ljudmi z onega čolna, se ne ve nič. Z Brojenice so telegrafirali v pristaniščni urad, da se nahaja tam blizu čoln s 4 osebami, ki prosijo pomoči. Takoj je odplul parnik Andax, ki pa ni našel ničesar. — Kaj se je zgodilo z onimi osebami, se tudi ne ve.

Poskusen samomor enoletnega prostovoljca. — Enoletni prostovoljec korporal Arnold Fenyo iz Budimpešte, ki služi pri 97. pešpolku v Trstu, si je pogol iz puške kroglico v prsi na levi strani. Kroglica je prestrelila pljuča ter šla skozi levo ramo ven. Pravijo, da je bil večkrat kaznovan ter ga je vsaka taka kazen razburila in užalostila. Bal se je tudi, da bi moral radi tega služiti še eno leto. V nedeljo zvečer je pisal več pisem, drugo jutro ob 4½ pa je nameril puško nase. Prenesli so ga v vojaško bolnišnico, kjer se nahaja v nevarnem stanju.

Norveška dežela, kjer so pretrgali unijo z Švedsko, je gorata. Meri 319.797 kvadratnih kilometrov in ima tri četrtine neplodne zemlje. Kar je dobre zemlje, jo po štirih petinah pokrivajo gozdovi. Ostajajo torej le še 4 odstotki površine za poljedelstvo. (V Švedski je nasprotno, 12 na Danskem celo 76 odstotkov ugodnega zemljišča za poljedelstvo). Zato je tudi Norveška jako redko obljudena. Leta 1897. so našli samo 2.110.000 prebivalcev, dočim jih je leta 1898. imela Švedska 5.062.918. Prebivalstvo se peča bolj z živinorejo, nego li s poljedelstvom. Živinoreja je sedaj glavni proizvod kmetijstva. Z ribištvo na morju se obmorsko prebivalstvo sedaj ne pača več tako intenzivno, kakor v prejšnjih časih. Tudi z rudarstvom se bavi velik del prebivalstva. V poslednjih desetletjih se je pa zelo razvila trgovina, izlasti pomorska. V obrtih Norvežani niso še znatno napredovali, vendar se je v poslednjem času tudi ista dvignila. Kar se tiče dušnega napredka, ne zastajajo Norvežani za Švedi in Danci, V Kristijaniji imajo Norvežani vseučilišče, ki vživa izvrsten glas; in tudi srednjih šol imajo dovolj. Dežela je v šolskem letu 1899—1900 imela 14 državnih, 42 občinskih in 28 privatnih srednjih šol. Nižih ali ljudskih šol je bilo v deželi nad

luknjo, katero je izkopal Dantes najprej, odfrčijo tisoči majhnih žuželk, in velikauska kača, čuvarica tega skrivnostnega zaklada, se zvije parkrat pred Dantesovimi očmi ter izgine.

Dantes se približa. Gornja skala, ki je bila zdaj brez opore, se je nagibala na stran. Neustrašljivi delavec gre na stran, kamor je visela, jo podkoplje, nastavi na nasprotno stran svoj vzvod in se opre z njim v skalo z vso svojo močjo.

Skala se zamaje, in Dantes podvoji svoje moči, sličen Titanom, ki so napovedali vojsko vladarju bogov in metali gore proti njemu. Končno se zgane skala močnejše, se prevrne, po pobočju in izjane v morju. Visoko se dvignejo nad njo morski valovi, a se hitro zopet pomirijo. Na okrogli plošči, na kateri je ležala skala, se pokaže štirioglati kamen, sredi katerega je bil pritrjen železen ročaj.

Dantes vsklikne veselja in začudenja. S prvim poskusom pač ni mogče doseči sijajnejšega uspeha.

Šrce mu utriplje tako silno, noge se mu tresce tako močno in kri mu sili v glavo, da mora prenehati.

Toda ta počitek traja samo trenotek. Nato se Edmond zgane in dvigne štirioglati kamen. Pokažejo se mu strme stopnice, vodeče v jamo, ki je bila tem temnejša, čim globokejša je postajala.

Kdo drugi bi bil vskliknil radosti in planil v jamo. Dantes obstoji pred njo, postane blede in razmišlja.

„Zdaj,“ pravi samemu sebi, „zdaj bodimo mož! In če se nam podjetje ponesreči, se ne vznemirjajmo, kajti sicer sem zastoj trpel tako dolgo! Srce, ki si se brezmejno širilo v nadah, vrni se v hladno realnost! Faria je sanjal; kardinal Spada ni ničesar skrli v tej jami, morda ni bil sploh nikdar tukaj, in če je bil, je prišel za njim neustrašeni Cesare Borgia, neutrudljivi, zviti tat, našel to sled kakor jaz, ji sledil, dvignil kakor jaz ta kamen, zlezal v jamo pred menoj in ničesar pustil v nji, da bi našel jaz, ki prihajam za njim.“

8000. Tudi na slovstvenem polju se zamorejo Norvežani ponašati z znamenitimi deli.

Pri podatkih iz leta 1899. sestoji vojna sila Norveške iz 19.700 mož pehote in 20.000 deželne brambe: norveška mornarica pa šteje 51 ladij. Med temi je 8 križark, z 221 topovi in 6000 možmi. Švedska je imela po ravno omenjenih podatkih leta 1897. armado 27.455 mož pehote i 5269 mož konjenišva, 4100 mož topništva, skupno vseh čet 38.976 s 186 poljskimi topovi. Razun teh je še 233.000 rezervistov in 180.000 mož črne vojske. Flota je leta 1896. štela 64 ladij s 300 topovi, med temi 16 oklopnih ladij, s 5000 mož posadke.

Tako šolo bi tudi Slovenci potrebovali! — O čemur se pri nas še govoriti ne upamo, kar se nam zdi nedosegljiv ideal, to so Nemci že uvedli v prakso. To je: ustanavljanje takih šol, ki dajejo otrokom za življenje dovolj izobrazbe in vaje v zemljedelskih opravilih. To so šole, ki so na posestvih, pri katerih gospodarijo učenci sami. To misel je prvi uresničil dr. Lietz s svojo vzgojevalnico v Lensenburgu na Harzu. On sam popisuje svojo šolo takole: „Mislimo si od zahoda proti vzhodu se razprostirajočo dolino, po kateri teče potok med krasnimi lokami. Za senožeti navzgor leže njive, za njivami pa gozd. Na sredi doline je dvor. Na obeh njegovih straneh je 115 arov lok, okoli 750 arov polja, 430 arov gozda, 50 arov pašnikov, na katerih je na tisoče sadnih dreves, 11 arov vrtov in 4 ari ribnikov. Posestvo nam daje v obilici vsega, česar potrebujemo za življenje. Ima čredo sedemdesetih glav govede, 250 ovac, 50 prešičev, 11 konj in 3 zrebeta. Tu lahko vsakdo vidi, kako raste, kako se dobiva in pripravljati to, kar dobimo na mizo. Je tu mnogostranska prilika za vrtnarsko, zemljedelsko iz gozdarstvo delo. Na posestvu se seje žito, žanje, melje in peče. Na posestvu se molze mleko in dela maslo in sir.“

Nevarna otroška igra. — Pred kratkim so se igrali pastirji iz Št. Vida pri Vipavi, ki so pasli „Pod goro“. Med drugim jim pade tudi v misel, kako se človeka obesi. Pomenijo se, da bi to poskusili. Eden je bil kmalu zadovoljen, prevzeti to ulogo, dva pa sta se odločila, da bosta za rablja. Vzamesta pastirski bič in nanj ga obesita za najbližje primerno drevo. Ko se je to izvršilo, so dečki odšli od obešenca, morda iz lahkomišelnosti in da bi živino zavrnil, morda iz strahu, ker se jim je zdela stvar le malo preveč nevarna. Obešeni je obvisel sam na drevesu in se začel že viti. K sreči da je prišel nekdo mimo, videl, kaj so naredili, in rešil nesrečnega dečka. Ubogi otrok je bil v obraz že ves črn in bi se gotovo zadušil, če bi prišla pomoč le nekoliko kasneje.

Učitelj ljudske šole — ministerski predsednik. — Dansko ministerstvo, v katerem je bil učitelj ljudske šole, Christensen minister za pouk, je odstopilo. — Kralj je derisivo (te dni) sprejel in poveril sestavo novega mi-

nisterstva Christensenu, ki je postal takim načinom ministerski predsednik.

Rast šolske mladine. — Zdravniki v Brnu so merili rast šolske mladine in so prišli do tega zaključka: Od začetka do konca šolskega leta zraste otrok za 3 cm, od 14. do 15. leta pa za 4 cm, v šolskih počitnicah pa za 2 cm. Dečki med 13. in deklice med 7. in 9. letom rastejo enako. Od 10. leta naprej rastejo deklice hitreje. Od 13. leta naprej se razvijajo deklice mnogo jače od dečkov, in sicer po visokosti in teži.

Prve medicinske avtoritete vporabljajo Rogoški „Styria-vrelec“ pri kroničnem, jabolčnem in bronhijalnem katarju.

Isoterijske številke.

10. junija 1905.

Trst	79	33	87	82	13
Line	29	9	87	7	11

Tržne cene.

za 100 kilogr.

Kava: Santos	K	200	do	230
Sandomingo	„	210	„	240
Java	„	210	„	240
Portorico	„	280	„	300
Ceylon	„	280	„	340

Sladkor	„	84	„	88
Špoh	„	130	„	150
Petrolej v sodu	„	42	50	43
„ v zaboju	„	14	„	—
Maslo surovo	„	180	„	200
„ kuhano	„	230	„	240

Moka: Ogrska.

št. 0	K	31	40	št. 1	K	30	40	št. 2	K	29	40
„ 3	„	28	40	„ 4	„	28	4	„ 5	„	27	20
				št. 6	K	26	50				

Otrobi debele	K	13	50	do	15
„ drobne	„	12	10	„	14
Turšica	„	17	„	„	20
„ za hrano	„	16	„	„	—
Oves	„	16	„	„	18

Nekaj trenutkov stoji nepremičen, zamišljen, vpiraje oči v temno odprtino.

„Ali dasi nimam računati na nič, dasi vem, da je vsako upanje prazno, je vendar zanimivo, priti stvari do dna.“

In še trenotek ostane nepremičen ter razmišlja.

„Da, da, to je doživljaj, vreden tega kraljevskega bandeda. Da, Borgia je prišel v noči semkaj, noseč v jedni roki bakljo in v drugi meč. Dvajset korakov od njega, ob vznožju te skale, sta pazila morda dva preteča vohuna, na zemljo, zrak in morje, dočim je odšel njun gospod v jamo in razsvetil temo s svojo strašno plamenečo roko.“

„Da, toda kaj je napravil Cesare s stražnikoma, katerima je moral razodeti svojo skrivnost?“ se vpraša Dantes.

„To, kar so storili z možmi, ki so pokopali Alariha,“ si odgovori smehljaje. „Te so zasuli z Alarihom vred, in Cesarejeva stražnika sta morala tudi umreti.“

„Toda,“ se zavrne Dantes, „če bi bil prišel Borgia, našel in vzel ta zaklad, — Borgia, kateremu je bila Italija artičoka, s katere je strgal list za listom in ga snel, bi bil pač porabil čas za druga opravila in bi ga ne bil izgubljal s tem, da bi postavil skalo nazaj na mesto, s katerega jo je moral odstraniti.“

„Torej vstopimo!“

In s smehljajem dvoma na ustnicah vstopi, mrmraje poslednjo besedo človeške modrosti: „Morda!“

(Dalje pride.)

Trgovsko-obrtna registrovana zadruga z neomejenim jamstvom v Gorici.

Prejemki.

Promet v letu 1904.

Izdatki.

	K	v	K	v		K	v	K	v
Račun blagajne:					Račun deležev:				
Gotovina dne 1. januarja 1904			16352	34	Izplačani deleži			152399	—
Račun deležev:					Račun hranilnih vlog:				
Vplačani deleži			174290	56	Dvignjeno			733858	01
Račun hranilnih vlog:					Račun posojil:				
Vloženo			1231778	71	Dana posojila			970752	07
Račun posojil:					Račun naloženega denarja:				
Vrnjena posojila			768941	42	Naloženo			754921	53
Račun naloženega denarja:					Račun reeskompta:				
Dvignjeno			764559	92	Odplačilo			220262	—
Račun reeskompta:					Račun prehodnih zneskov:				
Zajem			115900	—	Izplačano			3816	70
Račun prehodnih zneskov:					Račun upravnih troškov:				
Vplačano			3429	60	Upravni troški za leto 1904			38798	83
Račun vstopnin:					Račun obresti:				
Vplačane vstopnine in vpisnine			4383	56	Izplačane obresti hranilnih vlog	86072	77		
Račun upravnih troškov:					» » deležev	21179	71		
Povrnjeni upravni troški			17431	75	» » reeskompta	1526	06		
Račun obresti:					» » zajema pri				
Prejete obresti posojil	115188	88			stavb. odseku	1150	—	109928	54
» » nalož. denarja	3711	09			Račun stavbenega oddelka:				
» » vredn. listin za					Posojilo			239087	45
leto 1903	240	—			Račun blagajne:				
Prejete zamudne obresti	3173	05			Gotovina 31. decembra 1904 v				
» obresti danega posojila					blagajni	63241	19		
stavb. odseku	17863	34	140176	36	Gotovina 31. decembra 1904 pri				
Račun stavbenega oddelka:					c. kr. poštni hranilnici	2178	90	65420	09
Vračilo			52000	—					
			3289244	22				3289244	22

Prejemki.

Račun zgube in dobička za leto 1904.

Izdatki.

	K	v	K	v		K	v	K	v
Račun upravnih troškov:					Račun vstopnin:				
Upravni troški za leto 1904 . .			21367	08	Vplačana vstopnina in vpisnina			4383	56
Račun inventarja:					Račun obresti:				
Odpis 10 % na K 1500-98 . .			150	10	Prejete obresti posojil	115188	88		
Račun obresti:					» » nalož. denarja	3711	09		
Izplačane obresti hranilnih vlog	86072	77			» » zamudne obresti	3173	05		
» » reeskompta	1526	06			» obresti danega posojila				
» » zajema pri					ztavbenemu odseku	17863	34		
stavbenem odseku	1150	—			V l. 1903 za l. 1904 pred. obr. pos.	7255	37		
Za l. 1905 predpl. obresti posojil	7048	91			Za l. 1904 zaostale obr. posojil	22402	20		
V letu 1904 za leto 1903 prejete					V l. 1904 za l. 1905 predplačane				
obresti posojil	14371	55			obresti reeskompta	169	88		
V letu 1903 za leto 1904 plačane					Nevzdignjene obr. vredn. listin	240	—	170003	81
obresti reeskompta	817	29			Račun vrednostnih listin:				
Narastle obresti deležev do 31.					Kurzni dobiček			240	—
decembra 1904 K 29475-20									
Izpl. obr. del. v l. 1904 K 21179-71									
K 50654-91									
Proč narastle obresti									
prejšnjih let . . . K 27299-20	23355	71	134342	29					
Račun tiskovin:									
vporaba			100	—					
Račun bilance:									
Čisti dobiček za leto 1904 . .			18667	90					
			174627	90				174627	37

Aktiva.

Bilanca.

Pasiva.

	K	v	K	v		K	v	K	v
Račun blagajne:					Račun deležev:				
Gotovina 31. decembra 1904 pri III, IV, V, VI, VII, VIII. odseku			65420	09	Stanje 31. decembra 1904 . . .			319684	30
Račun posojil:					Račun hranilnih vlog :				
Stanje 31. decembra 1904 . . .			1900302	82	Stanje 31. decembra 1904 . . .			1992340	71
Račun naloženega denarja:					Račun reeskompta:			31000	—
Stanje 31. decembra 1904 . . .			29992	33	Stanje 31. decembra 1904 . . .				
Račun vrednostnih listin:					Račun prehodnih zneskov:			23	06
Stanje 31. decembra 1904 . . .			4600	—	Stanje 31. decembra 1904 . . .				
Račun posojil pri stavbenem oddelku :					Za l. 1905 predpl. obresti posojil			7048	91
Stanje 31. dec. 1904 pri IV. ods.	47000	—			Narastle obresti deležev IV. ods.	12083	20		
« 31. « 1904 « V. «	132000	—			« « « V. «	8510	40		
« 31. « 1904 « VI. «	238087	45	417087	45	« « « VI. «	7296	—		
Račun inventarja:					« « « VII. «	1585	60	29475	20
Vrednost 31. decembra 1904 po odbitku 10%			1350	88	Račun zgube in dobička :				
Račun obresti					Dobiček do 31. decembra 1903	43825	57		
Za l. 1904 zaostale obr. posojil			22402	20	Prirastek v letu 1904	18667	90	62493	47
« » 1905. predplačane obresti									
reeskompta			169	88					
Nevzdignjene vrednostnih listin			240	—					
Račun tiskovin:									
Vrednost			500	—					
			2442065	65				2442065	65

Načelstvo.

Nadzorstvo.

Ruske knjige v izvirniku.

Podpisani knjigarni se je posrečil nakup večje zaloge ruskih knjig v izvirniku. Knjige so docela nove. Izvirna cena je K 2-40, — podpisana pa jih prodaja le po K 1-60. Te knjige so:

1. Peterburgskije Tumani, I. del.
2. II.
3. „Pered čem — to?“ Roman. in „Trup“, povest.
4. „Iz Trjasini na Dorogu.“ Roman.
5. „Zvezda“ (Potepenko) — in „Žena“ (Čehov).
6. in 7. „Bezmoljirije neba“, roman.

Ruski pisatelji v nemščini.

Grof Lev. Tolstoj.

1. Die Kosaken.
2. Sewastopol.
3. Zwei Husaren. Erzählungen eines Markörs.
4. Geld.
5. Der Tod. — Drei Todesarten. — Der Tod des Ivan Ilitsch. — Der Leinwandmesser.
6. Albert. — Luzern. — Die Dekabristen.
7. Soldatengeschichten aus dem Kaukasus.
8. Polikuscha.
9. Unsere Armen und Elenden.
10. Die Kreutzer Sonate.
11. Herr und Knecht.
12. Die Auferstehung der Hölle.
13. Ueber Gott und Christentum. (Gedanken über Gott. — Leben und Lehre Jesu. — Wie soll man das Evangelium lesen und worin besteht sein Wesen?)
14. Die sexuelle Frage.
15. Jernak und andere Geschichten.
16. Ivan der Dummkopf.
17. Die Sklaverei unserer Zeit.
18. Gransame Genüsse.
19. Meine ersten Erinnerungen.
20. Christentum und Vaterlandsiebe.
21. Leben und Tod.
22. Stadt- und Landleben.
23. Was ist die Kunst?

Maksim Gorki.

1. Tschelkasch. — Bolesy — Lied vom Falken.
2. Blaue Funken. — Grossvater Archipp u. Ijonka.
3. Kein und Artem. — Jemeljan Pilay.
4. Ehemalige Leute.
5. Das Opfer der Langweile. — Die Sonne der Kerkerlinge — Der rote Waska.
6. Freunde. — In der Steppe u. a.
7. Malwa.
8. Sasubrina. — Ausfahrt — Das Lied vom Sturmvogel — Einmal im Herbst — Die Holzflösser.
9. Warenka Olessow.
10. Der Landstreicher.
11. Ein Verbrechen.
12. Konowalow.
13. Der rote Waska.
14. Das Ehepaar Orlov.

Anton Čehov.

1. Sünde und andere Geschichten.
2. Ein Glücklicher und andere Gesch.
3. Eine gottgefällige Anstalt.
4. Eine Kunstliebende Frau und andere Geschichten.

Vsevolod Garšin.

1. Die Bären. (ilustrovano).
2. Ein kleines Gespräch und andere Novellen.

N. M. Karamzin.

1. Paris in der Revolution.
2. Reisebriefe aus Deutschland.

Grof V. A. Šolugub.

1. Die Pflgetochter.
2. Vornehme Welt.

Knez V. V. Meščerski.

Petja Skuratov.

K. P. Masalski.

Zwei Leutnants.

Maksim Bělinski.

Die Stadt der Toten und andere Erzählungen.

F. M. Dostojevski.

Herr Prochartschin. Aufzeichnungen eines Unbekannten.

F. M. Rešetnikov.

Die Podlipowzi.

N. V. Kukolnik.

Sergeant Ivanov.

N. A. Lejkin.

Lustige Kaufmannsgeschichten.

A. Marlinski.

Erzählungen.

Novo izdanje. Izvirna cena 1 marko (K 1-20), — prodaja

le po 90 vin.

Slovanska knjigarna

A. GABRŠČEK v Gorici.

Vse občuduje

nizke cene izpostavljenega blaga

• • • • • v trgovini • • • • •

J. MEDVED — Gorica

== Corso Giuseppe Verdi štev. 38. ==

40 kron

stane:

- 1 čedna volnena obleka
- 1 bela srajca s svilenimi prsi
- 3 spodnjih hlač
- 1 klobuk iz lodna
- 6 nogavic
- 6 žepnih robcev
- 1 satenast pas
- 1 dežnik
- 6 ovratnikov
- 1 kravata
- 1 par rokavic
- 1 ogledalo.

Psiček • • • • • dakelj,

črne in temnorjave barve, star šest tednov
se je zgubil

te dni v bližini vile Grafenberg. Kdor ga je našel, naj se oglasi v imenovani vili.

Komptoarist,

vešč slovenščine, laščine in nemščine,
želi premeniti službo.

Naslov daje upravništvo.

Gospica,

katera ima trgovino, ali bi želela samostojno na dobro obiskovanem prostoru začeti in bi se rada združila

(s kompanjonom)

naj se zgleda do konec junija na „Ksaverius“ Divača.

JAKOB ŠUBIGOJ

urar
c. kr. železnice

v Gorici
Gospiska ul. 2.

A. vd. Berini — Gorica

Šolska ulica št. 12

velika zaloga oljkega olja

prve vrste

najboljših vrst iz Istre, Dalmacije, Molfette, Bari in Nic.

s prodajo na drobno in debelo.
Prodaja na drobno: K — 64, — 72, — 80, — 88, — 96,
1:12, 1:20, 1:36, 1:44, 1:60, 1:80, 2:00

Na debelo cene ugodne.
Posilja poštno preste na dom. Posodo se pušča kupcu do
popolne uporabe olja; po uporabi se spet zamenja s polno
Pravi vinski kis in navaden. Zaloga mila in sveč.

Cene zmerno.

Andrej Fajt

pekovski mojster

v Gorici Corso Franc. Gius. št. 2.

filižalka v isti ulici št. 20.

Sprejema naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, za nove maše in godove, kolače za birmance, poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov.

Ima tudi na prodaj različne moke, fino pecivo, fina vina in likerje po zmernih cenah.

Za veliko noč priporoča gorške plince, petlice itd.

Gorica • Gorica

Hôtel

„pri zlatem jelenu“

v trgovskem središču nasproti nadškofijski palači. — Sobe za prenočišča po zmernih cenah. — Velik jedilni salon, poleg stekleni salon s teraso. — V poletnem času prijeten vrt z verando. — Sobe za klube, društva, za sklenjene družbe. — Izborna kuhinja. Domača in tuja vina. Izvirno pilzensko »prazdroj«-pivo.

„Narodni kolek“

koleke, pošne znamke in vse pošne vrednostnice prodaja

knjigarna

A. Gabršček.

Ako hočete zares

kupiti, vedno solidno in lepo blago po primerno nizkih cenah in se ne pustiti samo radi nizkih cen slepiti, Vam morem s prepričanjem zagotoviti, da se blagovolite obrniti zaupno, v Vašo popolno zadovoljnost, ob vsaki potrebi do domače tvrde

J. ZORNIK — Gorica

sedaj Gospiska ulica št. 10.

ki nudi največjo zalogo vedno zadnjih novosti krasnih okraskov za obleke, perila in ovratnice za gospode, solčnikov, dežnikov, svil, modercev, predpasnikov, pasov itd.

— Zaloga vseh potrebščin za g. šivilje in krojače. —

Trgovsko-obrtna registrovana zadruga

z neomejenim jamstvom v Gorici.

V svojem „Trgovskem Domu.“

TELEFON ŠT. 80.

Hranilne vloge obrestuje po 4½%, večje, stalno naložene najmanj na jedno leto, pogodovno Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov brez iz gube obresti. — Rentni davek plačuje zadruga sama.

Posojila daje na poroštvo ali zastavo na 5-letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, proti vknjižbi varščine tudi na 10-letno odplačevanje

Zaružniki vplačujejo za vsak delež po 1 krono na teden, t. j. 260 kron v petih letih. Po zaključku petletja znaša vrednost deleža 300 kron.

Stanje 31. decembra 1904:

Deleži: a) podpisani	K 1.058.400,—
b) vplačani	319.684,—
Glas posojila	1.907.303,—
Vloge	1.991.340,—

Anton Ivanov Pečenko — Gorica

TEKALIŠČE JOSIPA VERDIJA št. 28.

Velika zaloga

pristnih belih in črnih vin iz lastnih in drugih priznanih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 l naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Zaloga piva

tovarne G. Auerjevih dedišev v Ljubljani in plzenskega piva »prazroj« iz sloveče češke „Mešćanske pivovarne“.

Zaloga ledu, karerega se oddaja le na debelo od 100 kg naprej.

Cene zmerno. Postrežba počtena in točna.

Karol Praščík,

pekovski mojster in sladčičar v Gorici na Kornu št. 3.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte itd.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Ivan Kravos

priporoča svojo

sedlarsko delavnico

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.